

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Covid-19 Herfstvaccinatiecampagne 2024

In het najaar 2024 moet een nieuwe herfstvaccinatiecampagne Covid-19 georganiseerd worden voor de Vlaamse bevolking, met focus op de prioritaire doelgroepen van kwetsbare personen (circa 2 miljoen personen).

Hierbij zullen net zoals bij de herfstvaccinatiecampagne 2023 de Covid-19-vaccins gratis ter beschikking gesteld worden van de lokale vaccinatoren voor het vaccineren van de (kwetsbare) burgers in Vlaanderen.

De vaccinatie zal net zoals bij de vorige herfstvaccinatiecampagne 2023 gebeuren door de lokale vaccinatoren in de reguliere eerstelijns gezondheidszorg (o.a. door huisartsen, apothekers, ...).

Er wordt voor de herfstvaccinatiecampagne 2024 opnieuw een specifieke communicatiecampagne voorzien. Deze zal zich richten tot zowel de burgers die tot de prioritaire doelgroepen voor covidvaccinatie behoren als tot de lokale vaccinatoren.

Domus Medica (de beroepsgroep van de huisartsen) als VAN (de beroepsgroep van de apothekers) zullen beiden een beperkte financiële ondersteuning ontvangen om vanuit Vlaams niveau als centraal aanspreekpunt te fungeren zowel naar resp. huisartsen en apothekers als naar de Vlaamse overheid bij de opvolging en uitvoering van deze herfstvaccinatiecampagne 2024.

Verder wordt de budgettaire kostprijs van deze specifieke herfstvaccinatiecampagne 2024, gelet op de voortschrijdende inkanteling ervan in het reguliere eerstelijns gezondheidszorgcircuit (reeds ingezet vanaf 2023), tot een aanvaardbaar minimum beperkt.

1 SITUERING

1.1 BELEIDSVELD

Voorliggende nota aan de Vlaamse Regering kadert binnen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) en sluit aan bij de Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2019-2024.

- SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten.
- OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid.
- OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug in de gemeenschap en in onze voorzieningen.

1.2 VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wij verwijzen hier enkel naar de meest recente beslissingen en adviezen m.b.t. het Covid-19-vaccinatiebeleid, vanaf het begrotingsjaar 2023:

- 6 juni 2023 Advies ECDC-EMA statement on updating covid-19 vaccins composition for new sars-cov-2 virus variants;
- 22 juni 2023 Advies Hoge Gezondheidsraad over de vaccinatiestrategie covid 2023-2024;
- 31 augustus 2023 VR 20233108 DOC 1119 Nota Vlaamse regering voor de ondersteuning van de vaccinatiecampagne door eerstelijnszorgaanbieders en Logo's in het kader van de herfststrategie 2023;
- 31 augustus 2023 VR 20233108 DOC 1092 Nota Vlaamse regering over de vaccinatiecampagne in het najaar van 2023 voor het voorkomen van luchtweginfecties, o.a. in het kader van de herfststrategie vaccinatie 2023;
- 11 september 2023 Advies FDA Takes action on updates mRNA covid-19 vaccin to better protect against currently circulating variants.

2 INHOUD

In het najaar 2024 zal een nieuwe herfstvaccinatiecampagne Covid-19 georganiseerd moeten worden voor de Vlaamse bevolking, met focus op de prioritaire doelgroepen van kwetsbare personen.

Op basis van het advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) dat voorzien was voor 2 jaar en daarnaast de adviezen van onder andere de Gezondheidsraad van Nederland, ECDC –EMA en FDA blijft het belangrijk om de bevolking in Vlaanderen te beschermen tegen Covid-19 en in het bijzonder de specifieke doelgroepen van kwetsbare personen die gedefinieerd werden door de Hoge Gezondheidsraad.

In dit kader werd er ook een evaluatie van de herfstvaccinatiecampagne 2023 gemaakt om te kijken of er aanpassingen kunnen gebeuren aan de vaccinatiestrategie die het voorbije najaar werd gehanteerd (zie in bijlage 1: het evaluatierapport). Deze evaluatie heeft als doel om de herfstvaccinatiecampagne 2024 te optimaliseren waar nodig.

Wat betreft de modaliteiten inzake de aankoop van de Covid-19-vaccins beklemtonen we dat er tot op heden nog niets veranderd is. De Covid-19-vaccins zijn nog steeds enkel aan te kopen via een Europese tender (nog niet op de publieke markt beschikbaar), enkel beschikbaar in multidosevials, beperkt houdbaar (-8 weken na ontdooiing en 12 uur na aanprikken van een vial) en naalden en spuiten worden apart van de vaccins geleverd. Hierdoor wijkt de Covid-19-vaccinatie nog steeds af van de normale procedures die we reeds lang toepassen bij de reguliere vaccinaties zoals tegen het griepvirus.

2.1 DOELGROEP VACCINATIE

Wat betreft de bepaling van de doelgroepen waar een vaccinatie voor Covid-19 wordt aangeraden, werd in het najaar van 2023 gesteund op de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad. Dit advies werd voor het laatst aangepast op 27 september 2023 en omvat een advies voor de vaccinatiestrategie voor zowel 2023 als voor 2024.

Behoudens nieuwe epidemiologische veranderingen kunnen we stellen dat de doelgroep waarvoor een covidvaccinatie wordt aanbevolen niet zal wijzigen ten opzichte van vorig jaar (2023). In dit geval worden volgende doelgroepen gedefinieerd in het kader van een aanbevolen covidvaccinatie:

- Personen 65 jaar of ouder of personen in langdurige zorg;
- Personen met eerder vastgestelde comorbiditeiten (SHC 9618, 05/02/2021: niveau 1);
- Alle immuungecompromitteerden (CHS 9691, maart 2022);
- Alle zwangere vrouwen (SHC 9622, 22/04/2021);
- Alle "personen werkzaam in de zorgsector", in en buiten zorginstellingen.

Naar analogie van de herfstvaccinatiecampagne van 2023, kunnen andere burgers, indien zij dit willen (om welke gezondheidsredenen dan ook), een nieuwe Covid-19-vaccinatie ontvangen. Maar dit gebeurt uitsluitend gebaseerd op een individuele beslissing. Indien enkel het leeftijdsaspect in rekening wordt gebracht, verwacht men op basis van het aantal vaccinatieregistraties in het najaar van 2023 **een totaal van maximaal 570.690 registraties bij personen tussen de 18-64 jaar**. Dit cijfer omvat ook de burgers tussen de 18-64 jaar die werkzaam zijn in de zorgsector of die behoren tot de doelgroep van de immuungecompromitteerden, zwangere vrouwen, of omwille van eerder vastgestelde comorbiditeiten. Wegens een gebrek aan meer gedetailleerde data is het niet mogelijk om een verder detailonderscheid te maken.

Tijdens de afgelopen herfstvaccinatiecampagne 2023 werden in totaal 2.024.820 dosissen besteld, waarvan 1.512.717 dosissen effectief geregistreerd werden in Vaccinnet. Onderstaande tabel geeft een detailoverzicht per leeftijdsgroep:

	Aantal registraties	Grootte leeftijdsgroep	Vaccinatiegraad
0-4 jaar	176	332.928	0,05%
5-11 jaar	1.059	517.932	0,20%
12-17 jaar	5.976	463.695	1,29%
18-64 jaar	570.687	4.029.829	14,16%
65-79 jaar	647.085	1.018.383	63,54%
80 jaar +	287.734	412.040	69,83%
Totaal	1.512.717	6.774.807	22,3%

Op basis van de huidige beschikbare informatie wordt verwacht dat het eventueel nieuwe advies van de Hoge Gezondheidsraad voor de vaccinatiecampagne van 2024 niet zal afwijken van het advies m.b.t. de vorige herfstvaccinatiecampagne (2023). Bijgevolg kan verwacht worden dat een vergelijkbaar aantal

personen zal ingaan op het gratis aanbod voor vaccinatie tegen Covid-19, zijnde 1.500.000 à 2.000.000 personen.

Op heden is het uiteraard niet gekend hoe het virus zich zal manifesteren in het najaar van 2024. Behoudens er substantiële epidemiologische wijzigingen zouden zijn, wordt voor het najaar van 2024 in grote mate vastgehouden aan de succesvol gerealiseerde vaccinatiestrategie in het najaar 2023.

De doelgroepen voor covidvaccinatie overlappen grotendeels met de doelgroepen voor de jaarlijkse griepvaccinatie. Vanuit organisatorisch oogpunt wordt door de HGR en de vaccinatoren de voorkeur gegeven om beide vaccinaties gelijktijdig toe te dienen (in de mate van het praktisch haalbare). Dit zou bovendien de vaccinatiegraad voor zowel covid- als griepvaccinatie kunnen bevorderen. Echter de aanbevolen periodes voor vaccinatie tegen griep en covid overlappen slechts twee weken, wat vanuit operationeel oogpunt problematisch is.

De HGR beveelt het volgende aan in functie van de timing:

- Aanbevolen vaccinatieperiode covid: september 2024 – oktober 2024
- Aanbevolen vaccinatieperiode griep: midden oktober 2024 – november 2024

	September 2024		Oktober 2024		November 2024		December 2024		Voorjaar 2025
	1/sept – 15/sept	16/sept – 30 sept	1/okt – 15/okt	16/okt – 31/okt	1/nov – 15/nov	16/nov – 30/nov	1/dec – 15/dec	16/dec – 31/dec	1/jan - ...
Aanbeveling HGR Covid					Verwachte piek covid				
Aanbeveling HGR Griep									Verwachte piek griep

Dit maakt dat in functie van het advies van de Hoge Gezondheidsraad de gelijktijdige toediening van beide vaccins enkel als ideaal kan worden beschouwd in de periode 15 oktober 2024 – 31 oktober 2024. Dit is echter een relatief beperkte periode die omwille van verschillende elementen als te kort en problematisch wordt ervaren.

Bijgevolg blijft ook voor het Departement Zorg de tijdigheid van vaccinatie de allereerste prioriteit om de kwetsbare populatie (vnl. oudere personen in WZC) te beschermen tegen een mogelijke besmettingsgolf en dit zowel voor Covid-19 als voor griep. Wellicht kan op basis van de voorbije jaren een covidpiek verwacht worden in november of december 2024. Het is dan ook aangewezen dat vaccinatie met het Covid-19-vaccin plaatsvindt vóór november 2024. De griepvaccinatie daarentegen wordt aanbevolen ten vroegste vanaf 15 oktober 2024.

Uit cijfers van de afgelopen herfstvaccinatiecampagne 2023 blijkt dat reeds 66% (995.778 dosissen) van het totaal aantal toegediende Covid-19-vaccins werd geregistreerd voor 15 oktober 2023. In de periode van 15 oktober 2023 – 31 oktober 2023 werden 25% (375.195 dosissen) van het totaal aantal toegediende Covid-19-vaccins geregistreerd. Het hoogst aantal vaccins dat per week werd toegediend in de afgelopen herfstvaccinatiecampagne 2023 betreft 324.886 registraties in de week van 29/09-05/10/2023.

Vlaanderen beschikt over een voldoende voorraad covidvaccins van het XBB1.5 type (meest actuele type) voor de start van de covidvaccinatiecampagne in september/oktober 2024. Echter verwacht wordt dat een nieuw vaccintype zal geproduceerd worden voor de herfstcampagne 2024 op basis van de huidige circulerende virusstammen. Het Europees geneesmiddelenbureau (EMA) heeft op 30 april 2024 het advies gegeven om het vaccin te updaten aan de nieuwste varianten voor de herfstvaccinatiecampagne 2024.

Voor het najaar van 2024 verkiezen we er opnieuw voor (net zoals in 2023) om de tijdigheid te laten primeren voor de meest kwetsbare personen. Hierbij adviseert het Departement Zorg om de bestelling van de Covid-19-vaccins door de lokale vaccinatoren toe te laten vanaf 2 september 2024 met het meeste actuele vaccintype dat op dat moment ter beschikking is.

De huidige beschikbare XBB1.5 vaccins worden bijgevolg eerst ingezet tot er een nieuw aangepast vaccin beschikbaar is. De tijd nodig voor de distributie van de vaccins kan oplopen tot maximaal 10 werkdagen waardoor de eerste vaccins effectief toegediend kunnen worden gemiddeld rond 16 september 2024. Van zodra de nieuwste aangepaste vaccins beschikbaar zijn, zullen deze ook besteld en geleverd worden (zoals op onze beurt met de federale en Europese overheid contractueel bepaald werd).

In functie van de beschikbaarheid van de vaccins en behoudens substantiële epidemiologische wijzigingen worden volgende principes gehanteerd:

- Meest kwetsbare groepen (WZC + kwetsbaren op individuele vraag) en belang van de tijdigheid wordt vooropgesteld:
  - Start covidvaccinatie ten laatste 16 september 2024 voor deze groepen.
  - Onafhankelijk van de beschikbaarheid nieuwste vaccin.
  - Geen simultane toediening griepvaccin en covidvaccin.
- Overige aanbevolen doelgroepen:
  - Wachten op beschikbaarheid nieuwste vaccin (indien van toepassing).
  - Keuze voor gelijktijdige toediening ligt bij de burger/vaccinator.
- Rest van de bevolking:
  - Vaccinatie mogelijk op individuele vraag.

Strategie:

Behoudens substantiële epidemiologische wijzigingen wordt voor het najaar van 2024 voornamelijk vastgehouden aan de vaccinatiestrategie zoals in het najaar 2023 reeds succesvol uitgevoerd. Dit betekent concreet:

- ✓ Dat voor de meest kwetsbare groepen (woonzorgcentra + kwetsbaren op individuele vraag) het belang van tijdigheid wordt vooropgesteld met ten laatste de start voor Covid-19-vaccinatie op 16 september 2024, onafhankelijk van de eventuele beschikbaarheid van het nieuwste vaccin.
- ✓ Dat voor de overige aanbevolen doelgroepen wordt gewacht op de eventuele beschikbaarheid van het nieuwste vaccin (indien van toepassing) en waarbij de keuze voor gelijktijdige toediening met het griepvaccin bij de burger/ vaccinator ligt.
- ✓ Van zodra de nieuwste aangepaste vaccins beschikbaar zijn, zullen deze automatisch besteld en geleverd worden, zoals ook met de federale en Europese overheid contractueel bepaald werd.

2.2 AANKOOP VACCINS

In Q3-Q4 2024 wordt een nieuwe levering Covid-19-vaccins (via Pfizer) verwacht, die reeds vroeger beslist en gecontracteerd werd. Dit betreft een totaal van 1.338.873 dosissen.

Gelet op het aantal bestelde vaccins (2.024.820) en het aantal effectief geregistreerde vaccinaties (1.512.717) tijdens de herfstvaccinatie 2023 zullen er bij de levering van de nieuwe Covid-19-vaccins voor de herfstvaccinatiecampagne 2024, in een eerste fase, wellicht nog niet voldoende vaccins ter beschikking zijn om alle doelgroepen gedefinieerd in het advies van de Hoge Gezondheidsraad volledig te vaccineren.

Tot op heden werd de marktwerking nog niet hersteld en blijven de deelstaten dus afhankelijk van één producent (Pfizer) omdat het Covid-19-vaccin nog niet op de publieke markt beschikbaar is. Ongeacht of er een nieuw aangepast vaccin ontwikkeld zal worden voor het najaar van 2024 heeft het Departement Zorg een aantal scenario's onderzocht voor de aankoop van extra Covid-19-vaccins om een antwoord te kunnen bieden op de totale vraag (gebaseerd op de vraag vanuit de lokale vaccinatoren gelijkaardig zoals in 2023): circa 2 miljoen bestelde vaccins.

Aankoop van extra vaccins is bijvoorbeeld mogelijk via de volgende opties (incl. vermelding van de geraamde extra dosissen):

1. Transfer van dosissen uit andere deelstaten (Brussel: 70.000 dosissen / Wallonië: 250.000 dosissen).
2. Vervroegde levering van 15% van de reeds gecontracteerde dosissen uit 2025 (76.805 dosissen).
3. Aankoop van extra dosissen bij Pfizer (het gaat om 2.719.908 dosissen voor de jaren 2024/2025/2026, waarvan 906.636 dosissen voor het jaar 2024).
4. Donatie vanuit een andere EU-lidstaat.

Gelet op het feit dat bepaalde opties op zichzelf onvoldoende zijn om tot het gewenste aantal beschikbare vaccins te komen voor de herfstvaccinatiecampagne 2024, werd het volgende voorstel uitgewerkt, er van uitgaande dat er toch minimaal 2.000.000 vaccins beschikbaar moeten zijn voor het najaar 2024.

Vlaanderen doet een beroep op een versnelde levering van 15% van de reeds gecontracteerde dosissen uit 2025 (die reeds contractueel voorzien zijn). De resterende ontbrekende hoeveelheid wordt aangekocht bij de fabrikant/leverancier Pfizer (circa 584.322 dosissen extra).

Cijfers herfstvaccinatie 2024 (Vlaanderen)	
Aantal verwacht in 2024 (VL)	1.338.873
Vervroegde levering 2025	76.805
Aankoop via Pfizer	584.322
Totaal	2.000.000

Strategie:

Indien voor het najaar van 2024 een nieuw aangepast vaccin beschikbaar is, opteren we voor de aankoop van extra vaccins waarbij 76.805 dosissen worden verkregen door een vervroegde levering van de reeds gecontracteerde dosissen uit 2025 en de rest van de ontbrekende vaccins wordt aangekocht via de fabrikant / leverancier Pfizer waarbij de annuleringskost in mindering wordt gebracht van de aankoopprijs van deze vaccins.

2.3 BEHEER VACCINS

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de covidvaccins ligt op dit moment nog steeds bij de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid. Het huidige contract tussen FOD Volksgezondheid – deelstaten – Movianto laat toe dat deze verantwoordelijkheden op korte termijn zouden kunnen worden overgenomen door de deelstaten. Vroeger werd reeds beslist om het huidige beheer van de Covid-19-vaccins bij de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid te houden, wat het kalenderjaar 2024 betreft. Op die manier dient er geen onnodige verschuiving van reeds vastgelegde wederzijdse contractuele verbintenissen plaats te vinden.

2.4 KOSTPRIJS

De huidige contracten op Europees niveau met o.a. Pfizer-BioNTech maken dat vaccins op heden nog niet beschikbaar zijn op de publieke markt. Het is belangrijk om te duiden dat de huidige distributiewijze nog steeds niet dezelfde is zoals deze ideaal zou zijn bij een volledige inkanteling in het reguliere vaccinatiecircuit. Zowel een afwijkende werkwijze bij het plaatsen van een bestelling (multidosevials + aparte spuiten en naalden), het transport (kostprijs van transport van vaccins en spuiten en naalden zitten niet in de eenheidsprijs van de vaccins) en het werken met multidosevials (meer organisatie en bereidingstijd nodig) duiden op een onvolledige moeilijkere inkanteling van Covid-19-vaccinatie in het reguliere vaccinatiecircuit. In het kader van de Covid-19-vaccinatie in het najaar van 2024 wordt dan ook **voorgesteld om het Covid-19-vaccin nog steeds kosteloos te blijven aanbieden aan de burgers zoals dit tot op heden steeds het geval is geweest.**

2.5 BESTELLEN VACCINS

De eerste stap in het vaccinatieproces bestaat uit het bestellen van de vaccins. Dit proces dient uitsluitend te worden uitgevoerd **via het platform Vaccinnet**, waar alleen bevoegde actoren een bestelling kunnen plaatsen. Volgende actoren kunnen een bestelling plaatsen via Vaccinnet:

- Huisartsen;
- Apothekers;
- arbeidsgeneeskundige dienst;
- woonzorgcentra;
- ziekenhuizen/zorginstellingen.

De ervaring die de vaccinatoren hebben opgedaan in het najaar van 2023 laat hen toe om een betere nauwkeurigere inschatting te kunnen maken van het aantal te bestellen vaccins en de bestelfrequentie. Om de transportkost die verbonden is aan de levering van de Covid-19-vaccins enigszins te beperken, wordt per vaccinator een richtinggevend cijfer meegegeven in functie van de bestelfrequentie. In de praktijk kan enigszins flexibel worden omgesprongen met deze bestelfrequentie in functie van de lokale organisatie van de verschillende vaccinatiemomenten. Indien noodzakelijk laat de bestelmodule in Vaccinnet toe om effectief een maximale bestelfrequentie per type vaccinator in te stellen. Op deze manier heeft de lokale vaccinator nog steeds de mogelijkheid om zelf te kiezen wanneer deze een bestelling plaatst, maar wordt de bestelfrequentie per type vaccinator gelimiteerd in functie van de kostenbeheersing. Deze bestelmodaliteiten hebben als doel om de transportkosten m.b.t. de bestelling en levering van de Covid-vaccins beheersbaar te houden.

Strategie:

Om de transportkost enigszins te beperken wordt voor elke vaccinator een richtinggevende bestelfrequentie meegegeven op basis van de data uit het najaar van 2023. In de praktijk kan enigszins flexibel worden omgesprongen met deze bestelfrequentie in functie van de lokale organisatie van de verschillende vaccinatiemomenten. In functie van de noodzaak laat Vaccinnet toe om ad hoc de bestelfrequentie per vaccinator effectief te limiteren in functie van de kostenbeheersing.

2.6 TRANSPORT VACCINS

Op basis van de evaluatie van de herfstvaccinatiecampagne 2023 werden een aantal concrete verbetervoorstellen geformuleerd op het vlak van distributie en levering van de bestelde vaccins. Deze verbetervoorstellen werden in een overleg met de logistieke partner Movianto voorgesteld en uitgewerkt:

- Om operationeel verlies van vaccins bij de logistieke partner tot een minimum te beperken, werd aan de logistieke partner gevraagd om de ontdooiing vraaggestuurd te laten plaatsvinden indien dit geen negatieve impact heeft op de leveringstermijn.
- Om te vermijden dat een foutieve inschatting van het aantal te ontdooien dosissen van een deelstaat een invloed zou kunnen hebben op het verlies aan vaccins van andere deelstaten, werd aan de logistieke partner gevraagd in welke mate de stock tussen de deelstaten fysiek gescheiden kan worden.
- Gelet op de te lange leveringstermijn van 10 werkdagen werd gevraagd aan de logistieke partner om deze leveringstermijn significant te verkorten ten bate van de lokale vaccinatoren.
- Opdat de vaccinatoren de status van een bestelling nauw kunnen opvolgen, werd gevraagd aan de logistieke partner om een track&trace systeem te voorzien.

Voor de volledigheid van het dossier beklemtonen we nog eens dat de Covid-19-vaccins in ontdooide toestand afgeleverd worden bij de bestellers en steeds geleverd worden per veelvoud van 10 vials (60-70 vaccins). Op specifieke vraag kunnen ziekenhuizen Covid-19-vaccins ontvangen bij ultra lage temperatuur i.f.v. een langere houdbaarheid. Om de vaccins toe te dienen, is het nodig om de vaccins te fractioneren van een vial naar individuele dosissen. De huidige Covid-19-vaccins zijn namelijk nog steeds enkel verkrijgbaar in multidosevials. Het is noodzakelijk om deze fractioneerstap uit te voeren in een gecontroleerde omgeving, conform de regelgeving, zoals in een apotheek of door een (huis)arts. Op die manier kan de juiste dosering van het vaccin worden verzekerd voordat het aan de patiënt wordt toegediend. Een uitzondering hierop is de beleving van de thuisverpleegkundigen. Zij zullen geen vials geleverd krijgen omdat dit niet opgenomen werd in de regelgeving van het FAGG over wie Covid-19-vaccins mag ontvangen. Hierdoor zullen thuisverpleegkundige de vaccins enkel klaargemaakt kunnen ophalen bij de apothekers.

2.7 TOEDIENEN EN REGISTRATIE VACCINS

De vaccins worden toegediend door erkende zorgverleners, namelijk thuisverpleegkundigen, huisartsen, apothekers en arbeidsgeneeskundige diensten. Registratie van vaccinaties gebeurt zoals in het verleden via het bestel- en registratieplatform Vaccinnet. Vanuit het Departement Zorg wordt een standaardprocedure voorzien voor de lokale vaccinatoren over de werking van Vaccinnet.

2.8 ORGANISATIE VACCINATIE

In het kader van het maken van een afspraak tot vaccinatie wordt (net als bij de vorige herfstvaccinatiecampagne 2023) geen 'boekingsysteem' meer aangeboden aan de lokale vaccinatoren. Burgers dienen zelf een afspraak te maken voor Covid-19-vaccinatie bij hun huisarts, apotheek of een ander vaccinatiepunt. **Het is noodzakelijk dat duidelijk gecommuniceerd wordt naar de burgers waar deze terecht kunnen voor de Covid-19-vaccinatiecampagne 2024.** Op www.laatjevaccineren.be zal verwezen worden naar websites zoals www.apotheek.be waar wordt aangegeven welke apothekers Covid-19-vaccins kunnen plaatsen. Wanneer op eigen initiatief gekozen wordt om binnen een bepaalde eerstelijnszone een groter

collectief vaccinatiemoment te organiseren is dit toegestaan zolang hierbij de regels en wettelijke bepalingen (o.a. waarborgen van de koudeketen) van het FAGG in acht worden genomen.

2.9 VACCINATIEGRAAD

In de voorbije jaren werd steeds gestreefd naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad op populatieniveau met als doel naast de individuele bescherming ook de zorg te ontlasten. Met het einde van de pandemie wordt nu door de HGR en internationale instanties ([WHO](#), [EDC](#), [CDC](#),...) aanbevolen om prioritair enkel de meest kwetsbare personen te beschermen vanuit het individuele perspectief.

2.10 ONDERSTEUNING BETROKKEN HOOFDACTOREN

Voor de Covid-19-vaccinatiecampagne in het najaar van 2023 werd beslist om deze voor het eerst zo goed als mogelijk in te kantelen in het reguliere circuit van de eerstelijns gezondheidszorg, en niet verder te werken met de voormalige grote Vlaamse vaccinatiecentra zoals voorheen (tijdens de pandemie). Gelet op de te vaccineren doelgroepen van ongeveer twee miljoen personen in totaal, werd beslist om in het najaar van 2023 een beperkte financiering te voorzien op het niveau van de zorgraden, de Logo's en de beroepsgroepen (Domus Medica en VAN). In totaal ging het toen om een bedrag van 3.355.000 euro.

Ondertussen werd er op het terrein zelf voldoende ervaring opgebouwd m.b.t. een dergelijke ingekantelde vaccinatiecampagne via de reguliere eerstelijns gezondheidszorg. Ook uit de evaluatie van de herfstvaccinatiecampagne 2023 blijkt dat een dergelijke financiële ondersteuning van de betrokken hoofdactoren in die orde van grootte niet meer aangewezen is. Op die manier vindt er een aanzienlijke kostenoptimalisatie plaats.

Voorgesteld wordt om geen specifiek projectbudget meer te voorzien noch voor de 60 zorgraden / eerstelijnszones noch voor de 15 Logo's. Enkel voor Domus Medica (huisartsen) en VAN (apotohekers) wordt er een beperkte financiële projectondersteuning voorzien voor elke beroepsgroep als aanspreekpunt op Vlaams / landelijk niveau ten bedrage van 50.000 euro per beroepsgroep.

Het is aan de beroepsgroepen om zelf doelgericht uit te werken en vervolgens ook te verantwoorden op welke wijze de lokale vaccinatoren binnen hun beroepsgroep het best ondersteund kunnen worden, op het vlak van informatieverstrekking, sensibilisering vanuit het centrale niveau, al dan niet met het oog op de vorming of ondersteuning van mogelijke lokale medisch of farmaceutisch aanspreekpunten, ook in hun functie als Vlaams aanspreekpunt, enz. Gelet op reeds vroeger aangekaarte technische knelpunten m.b.t. tot een totale inkanteling van de COVID-19-vaccinatie in het reguliere eerstelijns circuit (o.a. het gebruik van multivials, de ontdooi-problematiek, de afstemming inzake bestelvolumes, enz.) is een beperkt projectbudget per beroepsgroep te verantwoorden.

Van de **zorgraden** wordt verwacht dat ze vanuit hun reguliere opdracht kunnen optreden als een organisatienetwerk (bijv. met de realisatie van een ronde tafel) tussen de verschillende eerstelijnsactoren met het oog op een sterkere samenwerking op niveau van de eerstelijnszone waar nuttig en nodig. **Vermits dit tot hun kerntaken behoort, wordt hiervoor geen specifieke projectsubsidie voorzien in het kader van de herfstvaccinatiecampagne 2024.**

Een gelijkaardige redenering geldt voor de 15 **Logo's**. De Logo's kunnen vanuit hun reguliere opdracht hun jarenlange ervaring en kennis inzetten bij het ondersteunen, sensibiliseren, informeren en communiceren naar de locoregionale partners bij de nieuwe vaccinatiecampagne 2024. Vanuit hun brugfunctie zijn zij

enerzijds het aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid en anderzijds ook voor de locoregionaal netwerken van (preventie)organisaties. In het kader van de herfstvaccinatiecampagne 2024 dient er een duidelijke focus te liggen op de kwetsbare groepen en de moeilijke bereikbare doelgroepen (risicopersonen). **Vermits dit tot hun kerntaken behoort, wordt hiervoor geen specifieke projectsubsidie voorzien in het kader van de herfstvaccinatiecampagne 2024.**

2.11 BELEIDSOPVOLGING EN DASHBOARDING

2.11.1 Interne monitoring

2.11.1.1 Stockmanagement dashboard

Voor het monitoren van het aantal bestellingen en de decentrale stock wordt beroep gedaan op twee dashboards:

- Een dashboard, gebaseerd op de data uit Vaccinnet zal het Departement Zorg in staat stellen om steeds een actueel overzicht ter beschikking te hebben van het aantal bestellingen uitgevoerd door de verschillende vaccinatoren, alsook een inschatting van de centrale en decentrale stock.
- Een dashboard, voorzien door de logistieke partner Movianto, zal het Departement Zorg in staat stellen om steeds een actueel overzicht te hebben van de centrale stock, het aantal bestellingen en het aantal afgeleverde bestellingen.

2.11.1.2 Populatiemanagement dashboard

- Voor het monitoren van de vaccinatiegraad zal eveneens een dashboard worden voorzien voor intern gebruik. Dit dashboard zal het Departement Zorg in staat stellen om steeds een actueel overzicht ter beschikking te hebben van de vaccinatiegraad en het aantal gevaccineerde personen (op niveau van Vlaanderen, ELZ, gemeenten, leeftijdsgroepen, etc.).
- Het is hierbij belangrijk te duiden dat monitoring enkel mogelijk is tot op het niveau van de leeftijdsgroepen en de vaccinator. Het is niet mogelijk om te differentiëren in functie van een specifieke doelgroep (vb. zorgverlener, immuungecompromitteerd, etc.) omwille van decretale en GDPR beperkingen.
- In functie van de Covid-19-vaccinatiecampagne in het najaar van 2024 wordt, in overleg met de juridisch dienst van het Departement Zorg, nagegaan in welke mate de mogelijkheid bestaat om meer detailniveau in het dashboard te realiseren zodanig dat de vaccinatiegraad nog meer in detail kan worden opgevolgd.

2.11.2 Monitoring belanghebbenden

2.11.2.1 Stockmanagement dashboard

In het najaar van 2023 werd informatief aan de Zorgraden een stockmanagement dashboard voorzien. Dit dashboard laat toe om na te gaan hoeveel vaccins per ELZ werden besteld en hoeveel van deze vaccins in theorie nog beschikbaar zijn voor vaccinatie. Uit de evaluatie van de herfstvaccinatie 2023 bleek de beperkte info uit het dashboard echter ontoereikend om acties te ondernemen in functie van een efficiënte inzet van vaccins.

In functie van de Covid-19-vaccinatiecampagne in het najaar van 2024 wordt, in overleg met de juridisch dienst van het Departement Zorg, nagegaan in welke mate de mogelijkheid bestaat om meer detailniveau in het dashboard te realiseren.

2.11.2.2 Populatiemanagement dashboard

Naar analogie van het najaar 2023 zal aan de belanghebbenden (Logo, Zorgraden, Domus Medica, VAN, Vivel) een dashboard worden voorzien om steeds een actueel overzicht ter beschikking te hebben van de vaccinatiegraad en het aantal gevaccineerde personen (op niveau van Vlaanderen, ELZ, gemeenten, leeftijdsgroepen, etc.).

In functie van de Covid-19-vaccinatiecampagne in het najaar van 2024 wordt, in overleg met de juridisch dienst van het Departement Zorg, nagegaan in welke mate de mogelijkheid bestaat om meer detailniveau in het dashboard te realiseren zodanig dat de vaccinatiegraad nog meer in detail kan worden opgevolgd.

Strategie:

Stockmanagement dashboard:

Het verhogen van het detailniveau van de dashboards om accuraat te kunnen nagaan waar resterende stock aanwezig is en bij welke lokale vaccinatoren. Dit omvat het beschikbaar maken van de stock per besteller en het in rekening brengen van transporten tussen vaccinatoren onderling.

Populatiemanagement dashboard:

Het verhogen van het detailniveau van de dashboards om specifieke problemen en opportuniteiten te identificeren en gericht populatiemanagement te kunnen toepassen. Dit omvat het beschikbaar maken van data op postcodeniveau, wijkniveau en specifieke informatie over risicopopulaties (bv: immuungecompromitteerden, zwangere vrouwen, enz.)

Zowel in het kader van de interne monitoring als de monitoring naar de belanghebbenden wordt er ter versterking van het beleid inzake optimalisatie en verfijning van de verschillende types van dashboards een forfaitair projectbedrag ten bedrage van 400.000 euro voorzien ten bate van het Departement Zorg.

2.12 COMMUNICATIE

2.12.1 Sensibilisering van de burgers

Net zoals in het najaar van 2023 zal in het kader van de Covid-19-vaccinatiecampagne via het reguliere eerstelijns circuit naar analogie van de griepvaccinatie geen uitnodigingssysteem voorzien worden vanuit Vlaanderen. Dit betekent dat het initiatief voor de vaccinatie zal liggen bij de lokale vaccinatoren en de burgers zelf. Het is nu voor de griep ook zo dat de lokale vaccinatoren zijn die hun patiënten aanspreken en/of de burger zelf actief de vraag kan stellen aan zijn / haar vaccinator. In het kader van het doelgroepen-beleid waarvoor Covid-19-vaccinatie is aanbevolen, kan de huisarts of apotheker o.a. op basis van het Elektronisch (Globaal) Medisch Dossier of de apotheeksoftware deze prioritaire doelgroepen identificeren en specifiek informeren.

In functie van het globaal informeren en sensibiliseren van de burgers omtrent de Covid-19-vaccinatie zal een specifieke mediacampagne opgezet worden. Daarnaast zal ook steeds informatie en materiaal terug te vinden zijn via de geijkte kanalen (www.laatjevaccineren.be).

De vaccinatie tegen Covid-19 is aanbevolen voor ongeveer **2 miljoen kwetsbare mensen** in Vlaanderen. Het gaat voornamelijk om 65+'ers, personen met een verhoogd risico wegens een onderliggende aandoening, mensen met verzwakte immuniteit, zwangere vrouwen, en al wie werkt in de zorg.

De communicatiecampagne zal deze doelgroepen oproepen om zich te laten vaccineren, zorgverleners ondersteunend materiaal aanbieden waarmee zij het gesprek met hun patiënten kunnen aangaan en informatie geven over de vaccinatie en de praktische organisatie.

Het zwaartepunt van deze campagne zal liggen in het aanspreken van de doelgroepen om zich te laten vaccineren en hen te informeren hoe ze dat kunnen doen. Deze communicatiecampagne overspant idealiter het vaccinatie seizoen (september-december 2024), maar met verschillende golven.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

3.1 BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Hieronder volgt een overzicht van de geraamde kostprijs van de organisatie van de herfstvaccinatiecampagne 2024. Er kunnen echter nog geen concrete bedragen worden weergegeven wat de totale kostprijs van de Covid-19-vaccins zelf betreft. Dit maakt immers nog deel uit van de bespreking en onderhandeling tussen de deelstaten en de federale overheid.

Gelet op de voortschrijdende reguliere inkanteling van de Covid-19 herfstvaccinatiecampagne in de eerstelijns gezondheidszorg wordt de kostprijs tot een beheersbaar niveau beperkt (aanzienlijke kostenvermindering ten opzichte van de organisatiekosten in 2023).

3.1.1. Transport covidvaccins

Voor de raming van de transportkosten wordt rekening gehouden met een totale bestelling van 2.000.000 dosissen (3.333 units) bij 2°C-8°C (gekoeld) en een totaal van 9.323 bestellingen (= aantal bestellingen najaar 2023).

Kostenpost	Aantal	Bedrag
Geraamde kost samenstellen en verpakken van de vaccins	3.333 units	€ 55.000
Geraamde transportkosten: distributie van vaccins en materialen	9.323 orders	€ 500.000
Totaal		€ 555.000

3.1.2. Ondersteuning Beroepsgroepen

Kostenpost	Bedrag	Opmerkingen
VAN als centraal / Vlaams aanspreekpunt (beroepsgroep apothekers)	€50.000	Forfaitaire projectsubsidie t.b.v. VAN
Domus Medica als centraal / Vlaams aanspreekpunt (beroepsgroep huisartsen)	€50.000	Forfaitaire projectsubsidie t.b.v. Domus Medica
Totaal	€100.000	

3.1.3. Dashboarding

Kostenpost	Bedrag	Opmerkingen
Onderhoud en bouwen nieuw dashboards met het oog op stockmanagement en populatiemanagement	€400.000	Ten bate van Departement Zorg
Totaal	€400.000	

3.1.4. Communicatiecampagne 2024

Kostenpost	Bedrag	Opmerkingen
Concept en creatie van de materialen Dit omvat : radiospot, affiches, flers, advertenties, social media, digitale animaties en video's.	€50.000	
Mindshare: Mediaruimte radiospots Mediaruimte social media Mediaruimte printadvertenties en/of outdoor affichage	€400.000	
Drukken en distributie van affiches en flyers	€50.000	/
	€500.000	

3.1.5. GERAAMDE TOTAALKOST

Kostenpost	Bedrag	Opmerkingen
Transport vaccins	€555.000	
Ondersteuning beroepsgroepen VAN en Domus Medica	€100.000	
Dashboarding intern en naar belanghebbenden	€400.000	
Communicatiecampagne	€500.000	
Totaal	€1.555.000	

Het budget dat voorzien moet worden voor de organisatie van herfstcampagne covidvaccinatie in 2024-2025 wordt geschat op 1.555.000 euro VAK en VEK. Dit zal aangerekend worden op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, programma 1GD 391 en gevraagd worden bij de herverdelingen van de coronaprovisie in 2024. In 2024 kan er nog een beroep gedaan worden op de coronaprovisie (voor een max. totaalbedrag van 5 miljoen euro). In principe zou de financiering van de herfstvaccinatiecampagne 2024 hierdoor gedekt moeten zijn.

3.2 ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN

De Inspectie van Financiën verleende een voorwaardelijk gunstig advies op 15 mei 2024. De voorwaarde stelt dat er specifieke maatregelen genomen moeten worden om het onnodige verlies aan (de facto ontdoide en geleverde) vaccins te reduceren.

Deze specifieke maatregelen die genomen zullen worden voor de komende herfstcampagne zijn:

- Ontdooien van de vaccins enkel op basis van de effectief bestelde vaccins (m.a.w. geen vooraf ontdooide vaccins door de logistieke partner op landelijk niveau op basis van ramingen);
- Extra inzet van de beroepsverenigingen (ondersteunende projectsubsidie wordt voorzien):
  - om te sensibiliseren om niet te veel vaccins te bestellen door lokale vaccinatoren;
  - om betere afspraken te maken tussen de beroepsgroepen op lokaal niveau over het bestellen van vaccins binnen dezelfde eerstelijnszone.
- Extra stockmanagementdashboards om op lokaal niveau een betere kijk te hebben op de voorraadverdeling en -evolutie lokaal (binnen de ELZ).

3.3 BEGROTINGSAKKOORD

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de Begroting, werd aangevraagd op 16 mei 2024.

3.4 IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

3.5 IMPACT OP DE LOKALE BESTUREN EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1°) de Covid-19-vaccins voor vaccinatie van de burgers in Vlaanderen voor de herfstvaccinatiecampagne 2024 gratis ter beschikking te stellen;
- 2°) extra Covid-19-vaccins aan te kopen (tot een maximumvolume van 2.000.000 vaccins) om te beschikken over voldoende vaccins voor de vaccinatie van de prioritaire doelgroepen in Vlaanderen n.a.v. de herfstvaccinatiecampagne 2024;
- 3°) het bedrag van 1.555.000 euro te voorzien via de Coronaprovisie voor de realisatie van de hiervoor uitgeschreven herfstvaccinatiecampagne 2024 met inbegrip van het transport van de vaccins, de ondersteuning van de beide beroepsgroepen, de realisatie van de versterkte dashboarding en de specifieke communicatiecampagne 2024;

4º) De Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten met de verdere uitvoering van de herfstvaccinatiecampagne 2024.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde Crevits

Bijlage

- Bijlage 1 evaluatie herfstvaccinatiecampagne Covid-19 2023
- Bijlage 2 advies IF